

Dotties eieren.

Inhoudsopgave:

Activiteiten die betrekking hebben op de tussendoelen en gerelateerd zijn aan het prentenboek: Dotties eieren.

1. Introductieactiviteit:

- Het kastje, boeken en plaatjes, letters en laatjes wordt geïntroduceerd. Pag. 2.

2. Boekorientatie:

- Het bespreken van het boek, titel, schrijver. Pag. 3.

3. Verhaalbegrip:

- Verhaalbegrip I: verhaalschema. Pag. 4.
- Verhaalbegrip II: aanschouwingsmaterialen.
- Verhaalbegrip III: afbeeldingen.
- Verhaalbegrip IV: logisch rangschikken.

4. Functies van geschreven taal:

- Plan van aanpak. Pag. 7.
- Lijstje van benodigdheden.
- Informatie.

5. Relatie tussen gesproken en geschreven taal.

- Knutselboekje. Pag. 9.
- Versje.

6. Taalbewustzijn (fonologisch bewustzijn).

- Spelen met klanken. Pag. 11.
- Rijmzinnen maken.
- Samen stappen.
- Woorden in klankgroepen verdelen.

7. Taalbewustzijn (fonemisch bewustzijn).

- Woorden met beginrijm. Pag. 14.
- Hakken en plakken met egel.

8. Alfabetisch principe.

- Zoem, zoem, zoem de letterbij. Pag. 16.
- De letter d.

Vervolgactiviteiten:

Pag. 16.

Introductie-activiteit:

Het introduceren van het kastje: Boeken & praatjes, Letters & laatjes.

Doel:

- De kinderen maken kennis met het kastje.
- De kinderen mogen suggesties doen over de inhoud van het kastje en de laatjes.
- De kinderen weten na afloop van deze activiteit dat het kastje bedoeld is om met een boek en letters te gaan werken.

Inhoud:

De kinderen zitten in hoefijzervorm rond de verteltafel.

Op de verteltafel staan allerlei attributen die te maken hebben met het boek dat voorgesteld zal worden.

De leerkracht haalt de voorkennis van de kinderen op omtrent het thema NIEUW LEVEN.

Op de verteltafel staat ook het kastje.

- Wat zou dat zijn?
- Waarvoor zou dat zijn? Er zitten laatjes in, letters en pictogrammen op.
- Waarvoor zijn die pictogrammen?
- Wat staat er op de zijkant? Wat kun je met letters?
- Wat staat er op het kastje? Waarvoor is die standaard?
- Zouden die laatjes open kunnen?

De leerkracht vertelt de kinderen dat dit kastje een naam heeft: Boeken & praatjes, Letters & laatjes. Beknopt samenvatten wat de kinderen al gezegd hebben en daaraan het nodige toevoegen zodat de bedoeling van het kastje duidelijk wordt voor de kinderen.

We gaan het boek dat op de standaard hoort lezen en daarna gaan we steeds een laatje open doen. In ieder laatje zit iets anders. Iets waarmee we een spelletje kunnen doen.

Boekoriëntatie:

Doel:

- De leerlingen kunnen na afloop van het verhaal de titel en de schrijver van het boek aanwijzen.
- De kinderen kunnen de woorden van de titel tellen, dat zijn er veel, een lange titel.
- De kinderen kunnen a.h.v. de tekening op de voorkant een voorspelling doen over de inhoud van het verhaal.
- De kinderen weten dat je een boek van voor naar achter leest.
- Kinderen weten dat je op een bladzijde bovenaan begint te lezen.
- Kinderen weten dat je van links naar rechts leest.

Inhoud van de activiteit:

De leerkracht laat de kinderen het boek zien. Wat zie je?

De leerkracht speelt in op de reacties van de kinderen en stuurt naar de bovenstaande doelen.

Deze letters die zo groot gedrukt staan op de voorkant van het boek noemen we de titel. De leerkracht schrijft de titel van het boek op een flap. Ze leest de titel dan nog eens voor.

Wie kan dit mooie boek gemaakt hebben? Hoe noemen we iemand die boeken maakt, schrijft? De leerkracht schrijft de naam van de schrijver op de flap.

Als het om de tekening van de voorkant van het boek gaat, kan de leerkracht vragen of de kinderen Dottie kennen.

De handpop kip komt te voorschijn.

He, hoorde ik hier mijn naam? Gaat dit over mij?

Waarom heeft mij niemand geroepen?

Wanneer Dottie zich voorgesteld heeft is een kort gesprekje met de kinderen en Dottie wel op z'n plaats.

Op de flap schrijft de juf Dottie's naam want het boek gaat over Dottie.

De naam stond al een keer op de flap, kan iemand die zien?

Dottie wil nu graag weten waarover dat boek van hem gaat.

Bij het voorlezen hoort de la met het boek,
die wordt als eerste open gemaakt.

***Verhaalbegrip I:**

Verhaalschema maken m.b.v. pictogrammen.

De uitlegbehorende bij deze pictogrammen dient aan het vertellen van het verhaal vooraf gedaan te worden en op de flap genoteerd te worden. Te samen met de titel en de schrijver van het boek.

Doel:

- De leerlingen weten waarvoor pictogrammen dienen.
- De leerlingen kunnen m.b.v. deze pictogrammen het verhaal schematisch navertellen.

Inhoud:

De kinderen zitten in hoefijzervorm rondom de flap.

Op de flap zijn pictogrammen getekend. De kinderen weten wat pictogrammen zijn, de leerkracht hoeft hier alleen aan toe te voegen waarvoor deze dienen.

Wie.

Wat.

Waar.

Met de bovenstaande gegevens wordt het verhaal in grote lijnen opnieuw weergegeven.

Dit kan aangevuld worden met woorden en tekeningen van de kinderen.

Deze flap krijgt een plaats in de klas, b.v. bij de verteltafel of in het boekenhoek.

Hij moet wel duidelijk te zien zijn, zodat hij er weer makkelijk bij betrokken kan worden.

Verhaalbegrip:

Doel:

Voor het lezen.

- De kinderen breiden hun woordenschat uit door de aanschouwingsmaterialen te benoemen.
- De kinderen kunnen a.h.v. de titel van het boek en de aanschouwingsmaterialen een voorspelling doen over het verhaal.

Na het lezen.

- De kinderen kunnen a.h.v. de aanschouwingsmaterialen het verhaal navertellen en/of na spelen.
- De kinderen kunnen de losse plaatjes, enkele illustraties uit het boek, in de goede volgorde leggen en het verhaal erbij vertellen.
- De kinderen kunnen zien wanneer er een plaatje bij zit dat niet in het verhaal hoort.
- De kinderen kunnen aangeven waarom dat plaatje er niet bij hoort.

Inhoud:

De grootste la van het kastje wordt geopend.

Er zit in:

- Plaatjes van het boek.
- Eieren.
- Een stappenplan.
- Een zakje met zaadjes.
- Stro.
- Een kuikentje.
- Een nestje.

Op de verteltafel staan:

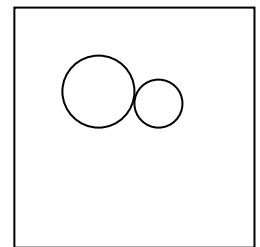
- Een plantenpotje.
- Bloemenaarde.
- Jonge dieren, zoals een lammetje.
- Praatplaat over jonge dieren.
- Prentenboek: Wie legt het mooiste ei?.

Het ei van Bommies.

Het mooiste ei van de wereld.

Plons.

En andere prentenboeken.....

De spullen worden bekeken en benoemd. De relatie die ze hebben met het boek, voorspellingen die eventueel gedaan werden, worden ook ter sprake gebracht.

***Verhaalbegrip I:**

Verhaalschema maken m.b.v. pictogrammen.

De uitlegbehorende bij deze pictogrammen dient aan het vertellen van het verhaal vooraf gedaan te worden en op de flap genoteerd te worden. Te samen met de titel en de schrijver van het boek.

Doel:

- De leerlingen weten waarvoor pictogrammen dienen.
- De leerlingen kunnen m.b.v. deze pictogrammen het verhaal schematisch navertellen.

Inhoud:

De kinderen zitten in hoefijzervorm rondom de flap.

Op de flap zijn pictogrammen getekend. De kinderen weten wat pictogrammen zijn, de leerkracht hoeft hier alleen aan toe te voegen waarvoor deze dienen.

Wie.

Wat.

Waar.

Met de bovenstaande gegevens wordt het verhaal in grote lijnen opnieuw weergegeven.

Dit kan aangevuld worden met woorden en tekeningen van de kinderen.

Deze flap krijgt een plaats in de klas, b.v. bij de verteltafel of in het boekenhoek.

Hij moet wel duidelijk te zien zijn, zodat hij er weer makkelijk bij betrokken kan worden.

Vervolgens wordt het boek voorgelezen, want we zijn nu toch allemaal erg nieuwsgierig geworden.

Dottie leest mee.

Op de eerste pagina heeft Dottie de eieren al gelegd. Eigenlijk zou iedereen ze moeten zien zegt Dottie tegen zichzelf. Vraag voor de kinderen: Aan wie wil Dottie haar eieren laten zien? Voorspellen wat er vervolgens gebeurt, naar wie gaat Dottie toe, waar zijn al die dieren, zouden ze komen kijken?

Het verhaal wordt zo in stappen gelezen samen met de kinderen. Dit lukt niet altijd in een keer. Het kan dus in stappen gebeuren en vervolgens kan het verhaal meerdere keren herhaald worden.

Nadat het boek voorgelezen is kunnen ook de andere laatjes geopend worden.

Het tijdstip hiervoor wordt door de leerkracht zelf bepaald. Ook de laatjes kunnen meerdere keren gebruikt worden, al naar gelang de interesse van de leerlingen.

Het zijn keuze activiteiten er hoeft geen volgorde aangehouden te worden.

Keuze activiteiten:

***Verhaalbegrip I:**

Verhaalschema maken m.b.v. pictogrammen.

De uitlegbehorende bij deze pictogrammen dient aan het vertellen van het verhaal vooraf gedaan te worden en op de flap genoteerd te worden. Te samen met de titel en de schrijver van het boek.

Doel:

- De leerlingen weten waarvoor pictogrammen dienen.
- De leerlingen kunnen m.b.v. deze pictogrammen het verhaal schematisch navertellen.

Inhoud:

De kinderen zitten in hoefijzervorm rondom de flap.

Op de flap zijn pictogrammen getekend. De kinderen weten wat pictogrammen zijn, de leerkracht hoeft hier alleen aan toe te voegen waarvoor deze dienen.

Wie.

Wat.

Waar.

Met de bovenstaande gegevens wordt het verhaal in grote lijnen opnieuw weergegeven.

Dit kan aangevuld worden met woorden en tekeningen van de kinderen.

Deze flap krijgt een plaats in de klas, b.v. bij de verteltafel of in het boekenhoek.

Hij moet wel duidelijk te zien zijn, zodat hij er weer makkelijk bij betrokken kan worden.

***Verhaalbegrip II:**

Navertellen van het verhaal m.b.v. de aanschouwingsmaterialen.

Doel:

- De leerlingen breiden hun woordenschat uit door de materialen te benoemen, te gebruiken en erover te praten.
- De leerlingen van groep 1 zijn in staat om het verhaal globaal te vertellen met 4 attributen.
- De leerlingen van groep 2 zijn in staat het verhaal precies na te vertellen m.b.v. 8 attributen.
- De leerlingen van groep 3 zijn in staat het verhaal precies na te vertellen m.b.v. 10 attributen

Inhoud:

In de onderste lade liggen aanschouwingsmaterialen die direct betrekking hebben op het boek.

- In groep 1 worden de 4 dingen en in de juiste volgorde eruit gehaald door de leerkracht en door de leerlingen benoemt. Zo ontstaat de verhaallijn.
- In groep 2 worden er 8 dingen willekeurig uit gehaald, door de leerlingen benoemd en in de goede volgorde gelegd, om zo de verhaallijn m.b.v. de spullen na te vertellen.
- In groep 3 worden 10 attributen willekeurig uit de la gehaald, door de leerlingen benoemd en in de goede volgorde gelegd, om zo de verhaallijn m.b.v. de spullen na te vertellen.

***Verhaalbegrip III:**

Navertellen van het verhaal m.b.v. afbeeldingen.

Doel:

- De leerlingen van groep 1 zijn in staat om het verhaal in grote lijnen weer te geven m.b.v. 4 afbeeldingen.
- De leerlingen van groep 2 zijn in staat het verhaal nauwkeurig na te vertellen m.b.v. 8 afbeeldingen.

- De leerlingen van groep 3 zijn in staat het verhaal nauwkeurig na te vertellen m.b.v. 10 afbeeldingen.

Inhoud:

In de onderste lade liggen ook afbeeldingen, door de leerkracht geselecteerd.

Deze plaatjes zijn kopieën van de illustraties van het boek. Voor groep 1 zijn hiervoor de vier belangrijkste afbeeldingen gekozen en voor groep 2 acht afbeeldingen.

Het navertellen van het verhaal kan per groep gebeuren, de kinderen vullen elkaar dan aan.

Het kan ook goed gebruikt worden voor een leerling, zo krijgt de leerkracht een duidelijk beeld van wat het kind en hoe het kind verteld.

***Verhaalbegrip IV:**

Het logisch rangschikken van een verhaal met de juiste afbeeldingen.

Doel:

- Het kind kan zelf bepalen welke afbeeldingen bij het verhaal horen.
- Het kind kan aangeven waarom een afbeelding wel of niet bij het verhaal hoort.

Inhoud:

De leerling krijgt een aantal afbeeldingen, door de leerkracht geselecteerd. Het zijn allemaal afbeeldingen van Dottie en de andere dieren, maar er zitten er een of twee bij die er niet bij horen. De leerling moet uitzoeken welke afbeeldingen dat zijn en moet verwoorden waarom die afbeelding hier niet thuis hoort.

Het aantal goede en foute afbeeldingen kan per groep, maar ook per leerling verschillen.

Deze activiteit kan in de hele groep gebeuren, waarbij de leerlingen elkaar aanvullen, maar het kan ook goed gebruikt worden als individueel signaleringsinstrument.

Funcities van geschreven taal:

Doel:

- De leerlingen ervaren dat je iets kunt leren door te lezen.
- De leerlingen leren dat je m.b.v. letters en tekeningen werkschema's kunt maken.
- De leerlingen ervaren dat werkschema's je helpen bij het uitvoeren van activiteiten.

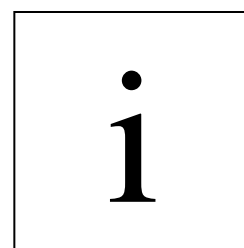
Zaadjes zaaien.

Inhoud:

Wat hebben we allemaal nodig voor het zaaien van zaadjes.

We maken op de flap een inventarisering van de benodigheden, een boodschappenlijstje.

Dit gebeurt met woorden en pictogrammen, er moet herkenning voor de kinderen zijn om het terug te kunnen lezen.

Wat is een boodschappenlijstje, wat doen we hiermee, waarmee helpt het ons?

Samen kijken we wat we op de flap geschreven hebben.

Misschien ook nog bedenken waar we dat kunnen vinden, in welke winkel kun je dat kopen?

Deze activiteit kun je uitbreiden met het echt zaaien van een plantje.

Hier kan gebruik gemaakt worden van een journaal.

In dit journaal kan bijgehouden worden per dag wie de beurt heeft het plantje te verzorgen.

Heeft het water gehad, wie heeft het water gegeven, is het gegroeid, is de groei te meten.....?

Het groeiproces van kikkerdril observeren in de groep.

In een grote vissenkomp doe je kikkerdril en wat groen.

Ook hier kan gebruik van een journaal gemaakt worden. Er wordt hierbij gelet op de groei van de kikkerdril, wanneer wordt het een kikkervisje en wanneer een volwassen kikker. Tijdens de laatste fase dient er goed gelet te worden op de deksel van de vissenkomp. Deze dient wel lucht en licht door te laten, maar geen kikkers.

Een knutselplan maken!

Inhoud:

Als boven, maar nu wordt er gebruik gemaakt van een werkschema.

Het object dat gekozen wordt om samen te maken kan door de leerkracht vooraf gekozen zijn en zij stuurt vervolgens de activiteit. Het kan ook door de kinderen zelf bedacht zijn nadat ze in een boek geneusd hebben.

Bv een kip knutselen.

Een kip knutselen:

- een stappenplan voor de aanpak (hoe gaan we het maken).
- een materialenlijst (wat hebben we nodig).
- doel: het maken van een kip.

Keuzeactiviteiten.

*** Informatie over nieuw leven.**

Doel:

- De leerlingen ervaren dat je iets kunt leren, informatie kunt verzamelen door iets te lezen.
- De leerlingen ervaren dat je m.b.v. letters en tekeningen werkschema's kunt maken.
- De leerlingen ervaren dat je door het gebruik van werkschema's je opdrachten, activiteiten kunt uitvoeren.

In de la met i zit algemene informatie over nieuw leven.

Deze informatie kan de leerkracht interactief met de leerlingen bekijken.

De leerlingen kunnen hiermee spelen, ontdekken, leren, lezen, ervaren.

Het is de bedoeling dat in deze la allerlei zaken te vinden zijn die te maken hebben met nieuw leven.

Voorbeelden van nieuw leven. Volwassen mensen, dieren en hun baby's.

Waar vind ik meer informatie? Waar kan ik dit in het echt bekijken? Kan ik hier iets van of voor kopen? Kan ik zoiets ook thuis hebben? Waarom wel waarom niet?

Materialen:

- Informatieve boeken (bibliotheek).
- Kinderknutselboek.

Boeken en praatjes Letters en laatjes.
Dotties eieren.

- Dierenboek.
- Foto's van dieren.
- Reclamefolders van de boerenbond, dierenwinkel ...
- Video opname van een dieren programma op TV.

Relatie tussen geschreven en gesproken taal

Doel:

- De leerlingen ervaren dat je dingen die je hoort of denkt (hoort in je hoofd) ook op kunt schrijven.
- De leerlingen ervaren dat de dingen die je opschrijft vervolgens ook weer door jezelf of door een ander gelezen kunnen worden.
- De leerlingen kunnen zelf ook iets opschrijven, cq tekenen over wat ze denken.

Knutselboekje:

Inhoud:

Als het laatje opengemaakt wordt, wijs dan kort op het pictogram. Wat zie je? Wat zouden we hier moeten doen?

In het laatje ligt een boekje.

Het is een leeg boek. Dottie (de handpop) komt er bij. Op het boekje staat een pot waar een sprietje uitkomt. Wat zou dat betekenen? Waarvoor zou dat boekje zijn? Wat kunnen wij hiermee?

Dottie maakt samen met de leerkracht het boek open en kijkt op de eerste pagina.

Daar staat bovenaan De eerste dag!

De juf schrijft op de flap bovenaan de picto van een plantenscheut en daaronder het cijfer 1, zodat de kinderen mee kunnen kijken.

De bedoeling is om in dit boekje een journaal bij te houden van de groei van het plantje.

Cassettebandje met dierengeluiden.

Inhoud:

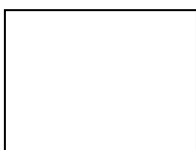
In het laatje zit een cassettebandje met daarop verschillende dierengeluiden.

Ook liggen er verschillende tekeningen, foto's van dieren bij. Welk geluid hoort bij welk dier.

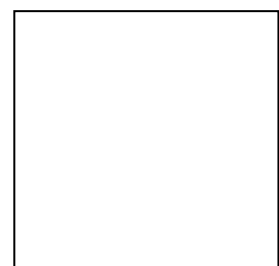
De juf schrijft op de flap naast de picto van het dier het geluid in klanken op.

mèèèèèèèèèèèh

kukelekuuuuuuuu

Versje:

Doel:

- De leerlingen ervaren dat ze het versje dat ze horen ook op kunnen schrijven.
- De leerlingen kunnen het laatste woord, het rijmwoord van een zin invullen.
- De leerlingen kunnen m.b.v. pictogrammen het versje op de flap herkennen.

Inhoud:

Bij deze activiteit wordt wederom de handpop gebruikt.

Dottie vertelt de kinderen dat zij

Het versje wordt meerdere keren herhaald.

De kinderen zeggen steeds het laatste woord. De kinderen klappen als ze het woord “**ei**” horen.

Een kippenei.

De kip zit in haar hok en kijkt heel blij.

Ze zegt: tok, tok en legt een ei en nog een ei en nog een ei.

Ze slaakt van vreugde een kippenkreet

Ze wil natuurlijk dat iedereen het weet.

Ze roept de haan: kom en kijk eens naar mijn ei.

Maar de haan kijkt snel opzij.

Ze roept de kat: kom en kijk eens naar mijn ei.

Maar de kat springt snel opzij.

Ze roept de eend: kom en kijk eens naar mijn ei.

Maar moeder eend duwt haar kleintjes haastig in de rij.

De kip schrikt op, ze hoort gekraak.

Wat is dat, een barst een haak.

Oh, roept de kip heel blij.

Kom nou toch kijken er komt iets uit mijn ei

Taalbewustzijn (fonologisch bewustzijn).

Klanken en klankgroepen.

Spelen met klanken.

Doel:

- De leerlingen horen dat woorden hetzelfde klinken, rijmen.
- De leerlingen kunnen zelf woorden bedenken die hetzelfde klinken, rijmen.

Inhoud:

Een versje wordt opgezegd.

De leerkracht schrijft alleen de laatste woorden op een flap.

De kinderen kunnen zo zien dat de woorden ook bijna hetzelfde uit zien.

Het zijn rijmwoorden, ze klinken op het eind hetzelfde en ze zien op het einde ook hetzelfde uit.

Dit kunnen ook nonsens rijmwoorden zijn. Het gaat hier alleen om dezelfde klanken.

moed	bol	bel	daar	kip
goed	vol	wel	klaar	wip

Vervolgens geeft de leerkracht andere woorden waarmee de kinderen kunnen rijmen.

hok	kip	ren	kat	poot
....				

Deze woorden worden ook op de flap geschreven en de woorden die rijmen.

Zo kunnen de kinderen zien dat ze achter aan hetzelfde zijn.

Rijmzinnen maken:

Doel:

- De leerlingen kunnen zelf de zin afmaken door het juiste rijmwoord te vinden.
- De leerlingen ontdekken dat het iets moet betekenen, anders klopt de zin niet.

Inhoud:

De leerkracht geeft de eerste zin volledig en bij de tweede zin ontbreekt het laatste woord. Dit is het rijmwoord dat de leerlingen moeten invullen.

Dottie legt voor de eerst keer
Een eitje in haar nestje(neer)

Haar eieren liggen niet op de grond.
Dottie kijkt vrolijk in het(rond)

Eend mag mijn eieren het eerste zien.
Waar is ze toch, ik tel tot(tien)

Maar eend heeft geen tijd, ze is in het water.
Ze zegt : ik kom wat(later)

Maar Dottie wil zo graag haar eitjes laten zien.
Daar is varken, wil zij kijken(misschien)

Nee, die past op haar biggen.
Die daar in de modder(liggen)

Daar staat schaap, die kan ze ook wel vragen.
Maar schaap blijft bij haar kleintjes, alle(dagen)

Daar ziet ze hond met haar puppies staan
Jammer, geen tijd, ze moet weer verder (gaan)

Ook koe wil niet bij haar eieren op bezoek.
Zijn kalfje slaapt, zij leest een goed(boek)

Nu is Dottie verdrietig en stil.
Ze hoort dan gekraak en heel kleine.....(gil)

Het eitje gaat open en kijk wie is dat?
Een lief klein kuikentje donzig en ... (nat)

Dierenpootjes.

Doel:

- De leerlingen kunnen zinnen opdelen in woorden m.b.v stapjes.
- De kinderen kunnen m.b.v de stapjes tellen hoeveel woorden er in een zin zitten.

Inhoud:

Dottie (de handpop) kent een spelletje. In het laatje liggen verschillende dierenpootjes. Zoek dezelfde bij elkaar.

Ik zeg een zin en jullie moeten die zin lopen, stappen, met de pootjes die je gekozen hebt.

Voor ieder woord dat je hoort moet je een stap zetten.

Dottie nodigt de kinderen uit om dat samen met haar te doen.

De kip in haar hok.

De kip zit op de stok.

Eend zwemt in de sloot.
De hond loopt in de wei.
De koe heeft een kalf.

Kip moet heel erg stil zijn.
Ze gaat weer naar haar hok.

Deze oefening kan ook gedaan worden met blokjes.
Leg voor ieder woord dat je hoort een blokje.
Wanneer je hiervoor kiest is het belangrijk dat je observeert hoe het kind de blokjes neerlegt.
Van links naar rechts? Zit er een ordening in?

Doel:

- ## Inhoud:

Eieren. 3.

Allereerste	4.
Iedereen.	3.
Zwemmen.	2.
Biggetjes.	3.
Wriemelende.	4.
Lammetjes.	3.
Huppelende.	4.
Sprongen.	2.
Kippenhok.	3.
Wandelen.	3.
Koeienstal.	3.
Glanzende.	3.
Lichtbruin.	2.
Verschrikkelijk.	4.
Spatten.	2.
Spetteren.	3.
Stomverbaasd.	3.
Kuikentjes.	3.
Huilerige.	4.
Veertjes.	2.
Bewonderend.	4.

De leerkracht kan de opdracht ook omdraaien. Dottie zegt de stukjes en de kinderen zeggen het woord.

Taalbewustzijn (fonologisch bewustzijn).

Losse letters en klanken.

Woorden op beginrijm.

Doel:

- De leerlingen herkennen woorden die dezelfde beginklank hebben.
- De leerlingen horen het verschil tussen woorden die een andere beginklank hebben.
- De leerlingen kunnen zelf woorden bedenken die een zelfde beginklank hebben.

Inhoud:

Dottie heeft veel vrienden. De naam van haar vriendin begint met de **ee** van eend.

Luister maar, ee nd, vooraan hoor ik een : **ee**. Dit schrijven we ook op een flap, zodat de kinderen het ook kunnen zien.

De leerkracht pakt een kaartje uit de la waar het bijtje op staat. Hier staan nog meer woorden op. De leerkracht leest het woord en rekt daarbij de eerst klank lang uit.

De kinderen mogen zeggen welke klank ze het eerst, vooraan hoorden.

Er staat op:

- **S....til, vooraan hoor ik de : s**
- **S....amen, vooraan hoor ik een : s**
- **V....arken, vooraan hoor ik de : v**
- **M...odder, vooraan hoor ik een : m**
- **R....ammelen, vooraan hoor ik de : r**
- **L....ammetje, vooraan hoor ik de: l.**
- **S....chaap, vooraan hoor ik de s.**
- **N...est, vooraan hoor ik de n**

De woorden kunnen op de flap gerangschikt worden, de woorden die de eerste letter hetzelfde hebben bij elkaar.

De kinderen mogen zelf woorden bedenken die in een van de rijtjes passen.

In het laatje zitten ook woorden die dezelfde beginklank hebben, kinderen kunnen die sorteren.

Hakken en plakken met Dottie.

Doel:

- De kinderen kunnen losse klanken samenvoegen tot een woord, de zin biedt hierbij ondersteuning.
- De leerlingen kunnen losse klanken samenvoegen tot een woord, zonder ondersteuning van een zin.

Inhoud:

In het laatje met de bijl zit ook een hak en plak oefening waarbij de leerkracht een zin zegt waarvan ze het laatste woord in stukjes hakt.

Een voorbeeldzin: Weg is het **n e s t**.

Dit zijn woorden uit het verhaal van Dottie:

m e e r	t o k	b o e r	k a t	k o e
d o n s	z i n	g e i t	sch a a p	b i g
g r a s	d a a r	h o k	s p i n	l a m

Alfabetische principe.

Zoem zoem zoem de letterbij, maakt ons blij.

Doel:

- De leerlingen maken kennis met de letterbij, die erg van letters houdt.
- De leerlingen kunnen de letter **d** herkennen tussen andere letters.
- De leerlingen kunnen de positie van de letter aangeven in een woord dat visueel aangeboden wordt.
- De leerlingen kunnen de positie van de letter aangeven in een woord dat auditief aangeboden wordt.

Inhoud:

Als een leerling het laatje van de bij open wil maken klinkt er gezoem.

Met z'n allen luisteren we naar het geluid. "Waar komt dat toch vandaan?"

In het laatje ligt een bijtje. Het is zoem de letterbij.

"Ik ben zoem", zegt het bijtje, "en ik heb zo'n honger.

De leerkracht wil hem honing geven, maar dat lust hij niet.

"Ik lust alleen maar letters".

"Ik ben zoem de letterbij en ik maak kinderen blij".

Zoem vliegt door de klas op zoek naar letters. De kinderen helpen hem erbij, zoeken letters en wijzen ze aan. Zoem kan moeilijk beslissen welke letter hij vandaag eens zal proeven.

Uiteindelijk vliegt hij terug naar zijn laatje en vindt daar de letter **d**.

Hij wil deze letter wel eens proeven, maar vraagt voorzichtig eerst de kinderen om raad.

- Wie weet hoe deze letter heet?

- Wie heeft deze letter al eens geproefd?
- Zie je deze letter op het boek?
- Zit deze letter op het boek van dottie?
- Wie heeft deze letter in zijn naam?

Alleen als de kinderen de letter kennen wil de letterbij eraan proeven, want letters die ze niet kent die eet ze niet.

Zoem snoept van de letter. Als hij zijn buikje vol heeft dan gaat hij terug in het laatje en gaat slapen in zijn letterlaatje.

Vervolgactiviteiten:

- De lettermuur oftewel de ABC-muur.
Tijdens het werken kunnen kinderen tekeningen maken of plaatjes uitknippen van woorden met de letter **d**. Deze tekeningen krijgen een plekje aan de lettermuur bij de letter **d**.
- Schrijf- stempelhoek.
Een geboortekaartje maken.
Hoe ziet een kaart eruit? Hoe zullen we dat gaan doen? Kinderen zelf een idee laten aandragen en indien nodig sturen.
- Werkblad maken met woordstukjes.
Op het werkblad staan tekeningen die betrekking hebben op het thema. Onder iedere tekening staan vier hokjes. De kinderen krijgen de opdracht net zoveel hokjes te kleuren als er stukjes zijn. Wanneer kinderen hier moeite mee hebben, laat ze het woord nog eens klappen of stappen.
Dit werkblad kan ook als signaleringsinstrument voor de leerkracht dienen.
- De letterspringplank.
Op een groot zwart bord staan witte open cirkels.
In de cirkels schrijft de leerkracht letters die de leerlingen kennen.
Door van de ene cirkel naar de andere te springen en de letter te verklanken, analyseren ze een woord dat door de leerkracht gegeven is.

